

Preventie van kindermishandeling; Gerandomiseerd onderzoek naar de effecten van Parent-Child Interaction Therapy bij gezinnen thuis (PCIT-Home)

Gepubliceerd: 17-12-2014 Laatste bijgewerkt: 21-04-2024

Onderzoek naar interventies gericht op het voorkomen van kindermishandeling is beperkt. Parent-Child Interaction Therapy (PCIT) is één van de weinige interventies die bewezen effectief bevonden is in het voorkomen van kindermishandeling bij...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Ontwikkelingsstoornissen NEG
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON40865

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Effectiviteit van PCIT-Home

Aandoening

- Ontwikkelingsstoornissen NEG
- Familiale aangelegenheden

Synoniemen aandoening

gedragsproblemen, Kindermishandeling

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Academisch Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Stichting Kinderpostzegels

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Gedragsproblemen bij kinderen, Kindermishandeling, Oudertraining interventies, PCIT

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaat voor het onderzoek is:

- * Vermindering van het risico op kindermishandeling

Secundaire uitkomstmaten

De secundaire uitkomstmaten voor het onderzoek zijn:

- * Vermindering van gedragsproblemen van het kind
- * Vermindering van opvoedingsstress van de ouder
- * Verbetering van de kwaliteit van de ouder-kind interactie en de ouder-kind relatie.
- * Tevredenheid met de behandeling

Tevens wordt gekeken naar de kosteneffectiviteit van PCIT-Home en de invloed van genen op het behandel-effect.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De prevalentie van kindermishandeling in Nederland is hoog en een maatschappelijk probleem, 30 tot 34 van de 1000 kinderen komen hiermee in aanraking. Kindermishandeling treedt op door een opeenstapeling van risicofactoren. Daarnaast zorgt een beperkte eigen kracht ervoor dat ouders onvoldoende in staat zijn het ouderschap goed vorm te geven en een veilige

omgeving voor hun kind te bieden. Gezien de ernst van de gevolgen van kindermishandeling op de ontwikkeling en de blijvende negatieve uitkomsten in de volwassenheid met de daarbij behorende maatschappelijke kosten, is het noodzakelijk om kindermishandeling vroegtijdig aan te pakken of te voorkomen. Het vergroten van de eigen kracht van een gezin is dan ook van groot belang. Preventieve interventies die laagdrempelig en bij voorkeur in de thuissituatie worden aangeboden kunnen de eigen kracht van het kind en de ouders en de ouder-kind relatie versterken, waardoor kindermishandeling voorkomen kan worden.

Doel van het onderzoek

Onderzoek naar interventies gericht op het voorkomen van kindermishandeling is beperkt. Parent-Child Interaction Therapy (PCIT) is één van de weinige interventies die bewezen effectief bevonden is in het voorkomen van kindermishandeling bij risicogezinnen. In Nederland wordt PCIT aangeboden in de Jeugd-GGZ-instelling (AMC-de Bascule) en gerandomiseerd onderzoek naar de effectiviteit laat zeer positieve resultaten zien van PCIT in de vermindering van gedragsproblemen bij het kind, opvoedingsstress van ouders en een verbetering van de ouderlijke opvoedingsvaardigheden. Uitval voor of tijdens behandeling is echter gedurende dit onderzoek een belangrijk probleem gebleken. Internationale studies laten zien dat PCIT ook in de thuissituatie succesvol is en dat uitval hiermee beperkt kan worden. AMC-de Bascule wil de toegankelijkheid en het bereik van de zorg voor gezinnen vergroten door PCIT als preventieve interventie bij gezinnen thuis aan te bieden, PCIT-Home. Met dit project wordt de specialistische GGZ-kennis ingebed in de bredere jeugdzorg.

Onderzoeksopzet

Voor het in kaart brengen van de (kosten)effectiviteit van PCIT-Home in Nederland wordt gebruik gemaakt van vragenlijsten, interviews en video-observaties tijdens een voor- en nameting gevolgd door een follow-up meting bij twee maanden na afronding van behandeling. Het onderzoek betreft een gerandomiseerde gecontroleerde studie met een wachtlijstconditie. Zestig gezinnen worden geïncludeerd, waarvan de helft direct start met behandeling en de andere helft start na een wachtperiode van twee maanden. Een extra meetmoment is er voor de wachtlijstconditie aan het einde van de wachtperiode, deze heeft een dubbele functie, namelijk nameting van de wachtperiode en voormeting bij start van PCIT-Home.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Parent-Child Interaction Therapy (PCIT) is een geprotocolleerd behandeling programma voor ouders en jonge kinderen. Bij PCIT-HOME worden ouders en kind samen getraind, waarbij de therapeut de ouder coacht middels een oormicrofoon. In twee fasen van behandeling leren

ouders om de ouder-kind relatie te verbeteren door positief gedrag te bekrachtigen en negatief gedrag te negeren. Ook leren ouders om hun kind op een effectieve en veilige wijze te disciplineren. PCIT-Home is een aangepaste vorm van het originele behandelprotocol en vindt plaats in de thuissituatie van het gezin. PCIT-Home heeft 8 behandelsessies.

Inschatting van belasting en risico

Voor het onderzoek geldt dat er niet meer risico's zijn verbonden aan deelname aan het onderzoek dan dat er verbonden zijn aan deelname aan de behandeling via het reguliere traject. Wel vraagt deelname aan het onderzoek aan het onderzoek vraagt wat tijd van ouders en kinderen. Het onderzoek bestaat uit 3 of 4 meetmomenten. Elke meting neemt ca. 1 uur in beslag. De onderzoeker bezoekt het gezin thuis, waardoor ouders en kinderen zo veel mogelijk ontlast wordt.

Contactpersonen

Publiek

Academisch Medisch Centrum

Schipholweg 73/75 73/75
Leiden 2316 ZL
NL

Wetenschappelijk

Academisch Medisch Centrum

Schipholweg 73/75 73/75
Leiden 2316 ZL
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Gezinnen van jonge kinderen (2 t/m 7 jaar) met gedragsproblemen die een risico lopen op kindermishandeling.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- een ernstige lichamelijke beperking van het kind, zoals doofheid
- een ernstige verstandelijke beperking van het kind (IQ < 60)
- een zeer onveilige thuissituatie waarbij uithuisplaatsing dreigt
- een ernstige verstandelijke beperking bij ouders (IQ < 70)
- problemen van ouders of kind die een individuele behandeling rechtvaardigen zoals, suïcidaliteit, problemen met agressieregulatie en verslavingsproblematiek

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blindering:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Preventie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	14-10-2014
Aantal proefpersonen:	60
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 17-12-2014

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Amsterdam UMC

Goedgekeurd WMO

Datum: 22-07-2015

Soort: Amendement

Toetsingscommissie: METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL48795.018.14